ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ

«Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2019 елның 14 февралендә
кабул ителде

1 статья

«Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак урыннары белән тәэмин итү турында һәм «Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм күрсәтү турында» Татарстан Республикасы Законының 8 статьясына үзгәреш кертү хакында» 2013 елның 12 гыйнварындагы 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Җыелма басмасы, 2013, № 1, № 10; 2014, № 6 (II өлеш), № 7, № 12 (II өлеш); 2015, № 4; Татарстан Республикасы законнар җыелмасы, 2018, № 1 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 1 статьяда:

а) түбәндәге эчтәлекле 1^1 өлеш өстәргә:

«1^1. Ятим балалар яшәү өчен билгеләнгән торак урыннары махсуслаштырылган торак урыннарын яллау шартнамәләре буенча, әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил гражданнарына, гражданлыгы булмаган затларга бирелми.»;

б) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар Татарстан Республикасы территориясендә үз яшәү урыны буенча бер мәртәбә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләт биргән Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары белән тәэмин ителергә тиеш.»;

в) түбәндәге эчтәлекле 2^1 өлеш өстәргә:

«2^{1}. Махсуслаштырылган торак урыннарын яллау шартнамәләре буенча алар әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затларга социаль яллау шартнамәсе буенча торак урын мәйданы бирү нормалары буенча тиешле торак пунктның шартларына туры китереп төзекләндерелгән торак йортлар, фатирлар рәвешендә бирелә. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затларга бирелә торган фатирлар рәвешендәге торак урыннарының бер күпфатирлы йорттагы гомуми саны, халык саны 10 мең кешедән ким булган торак пунктлардан, шулай ук фатир саны уннан ким булган күпфатирлы йортлардан тыш, шушы күпфатирлы йорттагы фатирларның гомуми саныннан 25 проценттан да артык була алмый.»;

г) 4 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

2) 2 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2 статья. **Махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары белән тәэмин ителергә тиешле ятим балалар исемлеген төзү**

1. Вәкаләтле орган Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә әлеге Законның 1 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләре һәм 3 статьясындагы 1 һәм 1^{1} өлешләре нигезендә торак урыннары белән тәэмин ителергә тиешле ятим балалар һәм Федераль законның 8 статьясындагы 9 пунктында күрсәтелгән затлар исемлеген (алга таба – исемлек) төзи. Әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән затлар бу исемлеккә 14 яшькә җиткәч кертеләләр.

2. Исемлеккә кертү турында гариза 14 яшькә җиткән ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның законлы вәкилләре тарафыннан алар күрсәтелгән яшькә җиткән көннән алып яисә махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары бирү нигезләре барлыкка килү вакытыннан башлап өч ай эчендә бирелә.

3. Балигъ булганчы тулысынча хокукка сәләт алган ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, шулай ук ятим балалар арасыннан һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасыннан булган затлар, әгәр алар билгеләнгән тәртиптә тиешенчә балигъ булганчы тулысынча хокукка сәләт алганга кадәр йә 18 яшькә җиткәнгә кадәр исемлеккә кертелмәгән һәм торак урыннары белән тәэмин ителүгә үз хокукын гамәлгә ашырмаган булсалар, мөстәкыйль рәвештә үзләрен исемлеккә кертү турындагы язма гариза белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

4. Ятим балалар Федераль законның 8 статьясындагы 3^{1} өлешендә күрсәтелгән очракларда исемлектән төшереп калдырылалар.»;

3) 2^{1} статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2^{1} статья. **Ятим балаларның моңа кадәр билэп тора торган торак урыннарында яшәү мөмкинлеге булмавы фактын билгеләү тәртибе**

1. Социаль яллау шартнамәләре буенча яллаучылары һәм яллаучыларның гаилә әгъзалары йә милекчеләре булган ятим балалар моңа кадәр биләп тора торган торак урыннарында ятим балаларның яшәве, әгәр бу Федераль законның

8 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән хәлләрнең берсенә генә булса да бәйле рәвештә күрсәтелгән затларның мәнфәгатьләренә каршы килсә, шулай ук мондый торак урыннарында түбәндәге затлар яшәгән очракта, мөмкин түгел дип танылa:

1) торак урыныннан мөстәкыйль файдалану хокукына ия булган шушы ятим балаларның гаилә әгъзалары булмаган затлар;

2) уллыкка алу юкка чыгарылган булса, шушы ятим балаларның элеккеге уллыкка алучылары булган затлар;

3) законнарда билгеләнгән тәртиптә хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән дип танылган затлар;

4) хөкем ителүе булган яисә элек хөкем ителгән йә кеше гомеренә һәм сәламәтлегенә, җенси кагылгысызлыкка һәм шәхеснең җенси ирегенә каршы, гаиләгә һәм балигъ булмаганнарга каршы, халык сәламәтлегенә һәм иҗтимагый әхлаклылыкка, шулай ук җәмәгать иминлегенә каршы җинаятьләр кылган өчен җинаять эзәрлекләвенә дучар булган яисә элек дучар ителгән затлар (үзләренә карата реабилитацияләү нигезләре буенча җинаять эзәрлекләве туктатылган затлардан тыш);

5) хроник алкоголизм, наркомания һәм психик авырулар белән авыручы һәм тиешле медицина оешмаларында исәптә торучы затлар.

2. Ятим балаларның моңа кадәр билгеләп тора торган торак урыннарында яшәү мөмкинлеге булмавы фактын билгеләү турында карар вәкаләтле орган төзегән ведомствоара комиссия (алга таба – комиссия) тарафыннан әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешенең 2 пунктында күрсәтелгән затның йә аның законлы вәкиленең язма гаризасы һәм аңа кушып бирелә торган документлар нигезендә кабул ителә.

3. Гаризага таләпләрне һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеген, комиссия составын, комиссия тарафыннан гаризаны һәм документларны карау тәртибен, мондый карау нәтиҗәләре буенча карар кабул итү тәртибен вәкаләтле орган билгели. Комиссия тарафыннан әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешенең 2 пунктында күрсәтелгән зат йә аның законлы вәкиле тапшырган гаризаны һәм документларны карауның гомуми срогы аларны тапшырган көннән алып 14 көннән дә артык була алмый.

4. Комиссия карары бәяләмә рәвешендә рәсмиләштерелә, һәм аңа законнарда билгеләнгән тәртиптә шикаять белдерелергә мөмкин.»;

4) 3 статьяда:

а) исемендә «Ятим балаларга торак урыннары» сүзләрен «Ятим балаларга махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән затларга аларның язма гаризасы буенча, 18 яшькә җиткәч, шулай ук балигъ булганчы тулысынча хокукка сәләт алган очракта, бирелә.»;

в) түбәндәге эчтәлекле 1^1 өлеш өстәргә:

«1[1]. Әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән һәм 18 яшькә җиткән затларга торак урыннар законнарда билгеләнгән тәртиптә ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар өчен булдырыла торган белем бирү оешмаларында, социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында, медицина оешмаларында һәм башка оешмаларда булу срогы тәмамланганнан соң, шулай ук һөнәри белем алу, һөнәри уку тәмамланганнан соң, йә чакырылыш буенча хәрби хезмәт узу тәмамланганнан соң, йә төзәтү учреждениеләрендә җәзаны үтәгәннән соң бирелә.»;

г) 2 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыннары әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән затларга, алар 18 яшькә җиткәнче, законнарда билгеләнгән тәртиптә ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар өчен булдырыла торган белем бирү оешмаларында, социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында, медицина оешмаларында һәм башка оешмаларда булу срогы тәмамланганнан соң бирелә.»;

д) 3 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

е) 4 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Махсуслаштырылган торак фондыннан торак урыны бирү турында гариза әлеге статьяның 1 һәм 2 өлешләрендә күрсәтелгән затлар тарафыннан вәкаләтле органга бирелә.»;

ж) түбәндәге эчтәлекле 5[1] һәм 5[2] өлешләр өстәргә:

«5[1]. Махсуслаштырылган торак урыннарын яллау шартнамәләре буенча ятим балаларга бирелгән торак урыннарына аларның балигъ булмаган балалары һәм ире (хатыны) кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән затлар махсуслаштырылган торак урынын яллау шартнамәсенә кертелә.

5[2]. Әлеге Законның 1 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән затларның вафаты очрагында, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең дәүләт торак фонды белән идарә итүче органы торак урынын махсуслаштырылган торак фондыннан төшереп калдыру турында карар кабул итәргә һәм әлеге статьяның 5[1] өлешендә күрсәтелгән затлар белән әлеге Законның 5 статьясында билгеләнгән тәртиптә шушы торак урынына карата социаль яллау шартнамәсе төзергә тиеш.»;

з) 6 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

5) 4 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4 статья. **Ятим балалар өчен торак урыннарының сакланышын тәэмин итү**

Вәкаләтле орган Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең бүтән кызыксынучы органнары белән хезмәттәшлектә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгеләгән тәртиптә социаль яллау шартнамәләре буенча яллаучылары һәм яллаучыларның гаилә әгъзалары йә милекчеләре булган ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар тарафыннан торак урыннарыннан файдалануны һәм аларның сакланышын, торак урыннарының тиешле санитария хәлен һәм техник торышын тәэмин итүне, шулай ук алар белән эш итүне тикшереп тора.»;

6) 5 статьяда:

а) исемендә «яңа срокка төзү яисә» сүзләрен «яңа срокка төзү тәртибе,» сүзләренә алмаштырырга;

б) 1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Махсуслаштырылган торак урынын яллау шартнамәсенең гамәлдә булу срогы тәмамланганчы өч ай кала вәкаләтле орган ятим балаларга авыр тормыш хәлен җиңеп чыгуда ярдәм күрсәтү зарурлыгын раслый торган хәлләрнең булуын билгеләү максатларында күрсәтелгән шартнамә буенча яллаучының яшәү шартларын тикшерә. Әлеге хәлләрне ачыклау тәртибен Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты билгели.»;

в) 4 өлештә «бер мәртәбә» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) түбәндәге эчтәлекле 4^{1} өлеш өстәргә:

«4^{1}. Әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән карар кабул ителгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча вәкаләтле орган ятим бала белән яңа срокка махсуслаштырылган торак урынын яллау шартнамәсе төзи.»;

д) 5 өлештә «махсуслаштырылган торак урынын яллау шартнамәсен өзү һәм» сүзләрен төшереп калдырырга, «шушы» сүзе татарча текстта үзгәрешсез кала;

е) түбәндәге эчтәлекле 5^{1} өлеш өстәргә:

«5^{1}. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән карар кабул ителгән яисә әлеге Законның 3 статьясындагы 5^{2} өлешендә күрсәтелгән хәл барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең дәүләт торак фонды белән идарә итүче органы махсуслаштырылган торак фондыннан торак урынын төшереп калдыру турында карар кабул итә һәм ятим бала яисә әлеге Законның 3 статьясындагы 5^{1} өлешендә күрсәтелгән затлар белән шушы торак урынын социаль яллау шартнамәсе төзи.»;

ж) 7 өлешне үз көчен югалткан дип танырга.

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты — Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2019 ел, 01 март
№ 20-ТРЗ